Työ- ja elinkeinoministeriö NEUVOSTORAPORTTI TEM2016-00109

EIO Paju Isabella(TEM), Vilhunen Leila(TEM), Holm Mikko(UM), Nieminen Pia(UM) 02.03.2016

Asia
Kilpailukykyneuvosto 29.2.2016

Kokous
Kilpailukykyneuvosto 29.02.2016

Vakioasiakohdassa kilpailukykytilanteen tarkistaminen keskusteltiin kasvuyritysten (scale up) toimintaedellytysten parantamisesta. Puheenvuoroissa korostuivat rahoituksen saatavuus (erityisesti VC), toimivat sisämarkkinat ja kansainvälistyminen, t&k- ohjelmat ja innovaatioiden edistäminen sekä parempi sääntely.

Neuvoston päätelmät palveluiden ja tavaroiden sisämarkkinoiden strategiasta hyväksyttiin. Keskustelu käytiin palveluiden sisämarkkinoiden kehittämiseksi suunnitellusta palvelupassista, ja sen suhteesta vastavuoroiseen tunnistamiseen ja tiettyihin sääntelykysymyksiin. Palvelupassia koskevasta osuudesta hyväksyttiin lopulta puheenjohtajan kompromissiehdotus.

Terästeollisuudesta käydyssä keskustelussa keskityttiin kauppapolitiikan ja päästökaupan kysymyksiin. Puheenvuoroissa korostuivat, että tasapaino ympäristötavoitteiden ja kilpailukyvyn välillä tärkeää. Jäsenmaat toivoivat myös, että polkumyyntitoimia nopeutettaisiin siten ettei tutkimusten laatu kärsi ja EU-sääntelyä kunnioitetaan. Moni kiitteli komissiota myös Kiinan markkinatalousmaa-asemasta tehtävästä vaikutusarvioinnista. Asiasta annettiin puheenjohtajan päätelmät.

Lounaalla keskusteltiin lyhyesti eurooppalaisesta ohjausjaksosta ja palveluista.

Kiertotaloudesta käytiin vilkas keskustelu. Monet jäsenmaat korostivat, että yrityksiä voisi kannustaa omaksumaan uusia liiketoimintamalleja julkisilla hankinnoilla ja lisäämällä valveutuneisuutta. Säädösten kehittämisessä olisi tärkeää huomioida subsidiariteettiperiaate ja kansalliset olosuhteet, yhteisten (globaalien) laatustandardien tarve toisioraaka-aineille, sekä innovaatioympäristö. Kiertotalouteen suhtauduttiin periaatteessa myönteisesti, mutta moni pelkäsi paketin lisäävän byrokratiaakilpailukyvyn kustannuksella. Siksi puheenvuoroissa korostui, että fokuksen on oltava harkittu ja myös pk-sektorin hallittavissa. Biotalous tuli esiin muutamassa puheenvuorossa, DE ainoana peräänkuulutti resurssitehokkuustavoitetta ja mittarointia. Keskustelusta tuotetaan kirje ympäristöneuvostolle.

Muissa asiakohdissa kuultiin puheenjohtajavaltion katsaus tuomioistuimen päätöksestä yhtenäiseen patenttiin ja kasvinjalostajien oikeuksista patentteihin. Komissaari Oettinger esitteli Yhdysvaltojen ja EU:n välillä tehtyä Privacy Shield-sopimusta ja säädösehdotusta verkkopalveluiden rajat ylittävästä siirrettävyydestä.

1. **Esityslistan hyväksyminen**

   Asialista hyväksyttiin ilman keskustelua.

Lainsäädäntökäsittelyt

2. **A-kohtien luettelon hyväksyminen**
   6357/16 PTS A 13

   Hyväksyttiin ilman keskustelua.

Muut kuin lainsäädäntökäsittelyt

3. **A-kohtien luettelon hyväksyminen**
   6358/ 16 PTS A 14

   Hyväksyttiin ilman keskustelua.

4. **Kilpailukykytilanteen tarkistaminen – Reaalitalouden tilanne**

Vakioasiakohdassa keskusteltiin pk-yritysten roolista työllistäjinä ja yritysten kasvun edistämisestä (”skaalautuminen”). Pj (Henk Kamp, elinkeinoministeri) muistutti keskustelun alkajaisiksi pk-yritysten merkityksestä EU:ssa - työllistävät 90 milj. ihmistä. Erityisesti palvelusektorin merkitys työllistäjinä on avainasemassa.

Komissaari Bieńkowskan mukaan sekä pk- yritysten määrä että liikevaihdon kasvu ovat vihdoinkin (2014/15) palanneet nousujohteiselle uralle sitten vuoden 2008. Kasvu on tosin vielä vaatimatonta, mutta suunta on oikea. Pk- yritysten työllistämisen arvioidaan kasvavan vuosina 2014-16 noin 1,7%. Kriisin aikana työllistämisestä ovat vastanneet noin 20% yrityksistä. Nämä yritykset ovat pääasiassa nuoria (< 5 v.) tietointensiivisillä aloilla toimivia palvelusektorin yrityksiä. Eurooppalaisista yrityksistä nopean kasvun (scale-up, työpaikkojen kasvu yli 20% vuodessa) yrityksiksi voidaan luokitella 2-6% pk- yrityksistä. Komissaari toivoi keskustelun vastaavan seuraaviin kysymyksiin: 1) mitkä tekijät jäsenmaissa hidastavat yritysten kasvua ja 2) miten start-up yritysten kasvua voidaan edistää?

Kilpailukyky- ja kasvutyöryhmän (korkean tason kokoonpano) pj Maarten Camps kertoi, että neuvoston valmisteluissa 8.2 keskityttiin mm. kilpailukykytulostauluun ja kiertotalouteen. HLG valmistelee komission avustuksella kilpailukykyneuvoston käyttöön tulostaulua, joka sisältää kompaktin joukon keskeisiä kilpailukyvyn ja sen osatekijöiden kehittymistä kuvaavia indikaattoreita (mm. pk-sektorin kasvu, rahoituksen saatavuus). Lopullinen esitys tulostaulusta päätetään 3.5 korkean tason työryhmässä.

Jäsenmaiden kommentit:
Osaava työvoima/digitaaliset taidot keskeinen pk-sektorin työllistävyyttä ja kasvua tukeva tekijä (UK, LX, DE, SE). Lisäksi hallinnollisen taakan vähentäminen (UK, DE, SE), tukiorganisaatiot, PPP, liiketoimintapalvelut, innovoinnin edistäminen (UK, ES) sekä yleisemmin rahoituksen saatavuus (IT,

SE, PT, BE, CY, LA, CZ, HU, ML) muodostavat scale-up yritysten kasvun keskeiset elementit. CZ, IT, LA ja DE korostivat erityisesti VC- rahoituksen merkitystä. IE ja ES painottivat EU-instrumenttien (Horisontti 2020, COSME, EFSI) ja julkisten hankintojen roolia. Myös pääomamarkkinaunionin on tärkeä hanke (LX).

LX painotti sisämarkkinoiden (ml. DSM) merkitystä (SE,IT). Lisäksi LX nosti esiin EU- tason standardien merkityksen. Ongelmana myös 28 eri maan erilainen lainsäädäntö (AT). IT esitti valtiontukisääntöjen uudistamista t&k- innovaatiosääntöjen osalta. DE muistutti liian alhaisesta investointiasteesta – vielä 15 % alle 2008 tason. Pk- sektori tarvitsee verohuojennuksia t&k-toimintaan (DE, IT) ja parempaa toimintaympäristöä (DE, SE, CY, IE) ja DE, HU mukaan digitalisaatio mahdollisuus. SE korosti myös sukupuolten välistä tasa-arvoa. SE, HU ja PT mukaan tarvitaan EU- tason start-up/scale up politiikkaa. IE toi esiin yritysten kansainvälistymisen merkityksen sekä kauppapolitiikan (pk-näkökulma mukaan bilateraaleihin).

Puheenjohtaja tiivisti scale-up yritysten kasvun keskeisiksi tekijöiksi:
- rahoituksen saatavuus
- toimivat sisämarkkinat ja kansainvälistyminen
- t&k- ohjelmat ja innovaatioiden edistäminen
- parempi sääntely (”future-proof” taloudellinen toimintaympäristö).

5. Ehdotus neuvoston päätelmiksi palvelujen ja tavaroiden sisämarkkinoiden strategiasta
6260/16, 13370/15 + REV 1 (et)

Puheenjohtaja esitteli neuvoston päätelmäluonnoksen. Pj korosti haluavansa ministereiden kannanottoja päätelmissä avoimeksi jääneeseen kysymykseen palveluiden sisämarkkinoiden kehittämiseksi suunnitellusta ”palvelupassista”, joka tässä vaiheessa liittyisi rakentamisen palveluihin sekä tiettyihin yrityspalveluihin. Kyse on siitä, mikä suhde palvelupassilla tulisi olla vastavuoroiseen tunnustamiseen sekä tiettyihin sääntelykysymyksiin, joilla asetetaan vaatimuksia palveluyrityksille. Neuvostolle jaetussa versiossa asiaa koskeva teksti oli jätetty hakasulkeisiin (kappale 11).

Komissio (komissaari Bieńkowska) kertoi, että suunnitteilla olevalla palvelupassilla pyritään edistämään palvelumarkkinoiden avautumista ja lisäämään rajat ylittävän toiminnan kasvua. Kyse ei ole alkuperämaaperiaatteen käyttöön ottamisesta. Hankkeella tavoitellaan hallinnollisten esteiden ja hallinnollisen taakan keventämistä, mutta komission tavoitteena on myös tiettyihin tunnistettuihin sääntelyesteisiin puuttuminen. Komissio käynnistää hanketta koskevan julkisen kuulemisen maaliskuun aikana, ja itse ehdotus tullaan antamaan vuoden loppuun mennessä.

Neuvosto kävi keskustelun aiheesta. Jäsenmaista valtaosa (ml. FI) toivoi hakasulkeissa olevan tekstin sisällyttämistä päätelmiin tarvittavan poliittisen viestin välittämiseksi jatkotyölle. Esitettiin, että vaikka palvelupassin tavoite hallinnollisten menettelyjen helpottamiseksi on tärkeä, se ei vielä riitä edistämään palvelumarkkinoiden toimintaa. Tästä syystä aloitteella tulisi parantaa myös vastavuoroisen tunnustamisen toteumista käytännössä. Lisäksi nähtiin tarve olemassa oleviin sääntelyn aiheuttamiin esteisiin puuttumiseksi ja monet peräänkuuluttivat yleisesti kunnianhimoisempaa lähestymistä.

Jäsenmaista FR, DE, AT esittivät selkeimmin kannakseen sen, että palvelupassin suhdetta kansalliseen sääntelyyn on vielä tarkasteltava ja korostivat tarvetta asteittaiselle lähestymiselle toisaalta passin soveltamisalan ja toisaalta sen suhteen, miten palvelupassi suhteutuu vastavuoroiseen tunnustamiseen ja yritysten kohtaamiin esteisiin. Tästä syystä ne katsoivat, ettei hakasulkeissa olevaa tekstiä tulisi sisällyttää päätelmiin.

Puheenjohtaja totesi käydyn keskustelun päätteeksi, ettei päätelmäteksti esitetyssä muodossa saanut jäsenvaltioiden yksimielistä tukea ja toi pöydälle uuden kompromissiesityksen puheena olleesta kappaleesta (11). Useat maat esittivät pettymyksensä uuden tekstimuotoilun johdosta, koska siitä oli poistettu viittaus vastavuoroiseen tunnustamiseen. Sääntelyesteiden osalta tekstiin jätettiin löyhä viittaus niiden mahdolliseen käsittelyyn tulevaisuudessa. Puheenvuoron pitäneet maat näkivät neuvoston viestin tältä osin heikentyneen merkittävästi. DE, FR ja AT kiittivät puheenjohtajaa rakentavasta yhteistyöstä. Päätelmäteksti hyväksyttiin lopulta puheenjohtajan kompromissitekstillä muutettuna.

6. **Terästeollisuus: Kilpailukykyneuvoston 9. marraskuuta 2015 pidetyn ylimääräisen istunnon jatkotoimet ja energiavaltaisia aloja käsittelevä konferenssi 15. helmikuuta 2016**
5998/1/16

Terästeollisuuden haasteiden käsittely oli jatkoa ylimääräisen kilpailukykyneuvoston 9.11.2015 ja korkean tason konferenssin 15.2.2016 keskustelulle. Pj toivoi, että jäsenmaat ehdottaisivat nopeasti toteutettavissa olevia konkreettisia toimia.

Komissaari Bieńkowska korosti alustuksessaan, että terästeollisuudella on useita haasteita. Komissio on asettanut uusia polkumyyntitulleja ja aloittanut uusia tutkimuksia polkumyynnistä ylimääräisen neuvoston jälkeen. EU:n tavoitteet hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä voivat vaikuttaa myös terästeollisuuden kilpailukykyyn. Energia- ja resurssitehokkuutta voidaan kuitenkin edistää tukemalla T&K-toimintaa esim. nykyisillä instrumenteilla kuten ESIR ja H2020. KOM huomautti, että jäsenvaltioilla on mahdollisuus kompensoida sähkön hintaa. Energiaunioni parantaa sähkön sisämarkkinoita, mikä vaikuttaa myös hintoihin. Komissaari korosti myös kiertotalouden mahdollisuuksia.

Keskustelu kauppapolitiikasta oli paikoin sävyltään poliittista. FR huomautti, että EU ei saa olla naiivi. Kaikkia kauppapolitiikan keinoja pitää käyttää ja epäreiluun kilpailuun on puututtava. Lähes kaikki maat (ml. DE, UK, FR) tukivat kaupan suojatoimien tutkimusten nopeuttamista. ES, FR ja UK huomauttivat, että polkumyyntitullien taso on Yhdysvalloissa huomattavasti korkeampi kuin Euroopassa. Komissiolta toivottiin aloitteellisuutta tutkimusten aloittamisessa (ex officio) ja kaupan suojatoimien modernisointia. UK ja LX huomauttivat, että kolmansien maiden tuista teollisuudelle pitäisi tehdä arviot.

Kiinan mahdollinen markkinatalousmaa-asema aiheutti huolia puheenvuoroissa. Useat maat (mm. FR, SE, BE, IT, UK, SI) kiittivät komissiota sunnitellusta vaikutusarvioinnista ja julkisesta kuulemisesta. PL, RO ja HU huomauttivat, että Eurooppaan tulee halpaa terästä myös Ukrainasta, Venäjältä ja Valko-Venäjältä.

FI huomautti, että polkumyynnin vastaisten toimien nopeuttaminen on tärkeää, mutta tutkimusten laatu ei saa kärsiä (ml. DK). Monet jäsenmaat (ml. FI) korostivat, että terästeollisuuden tulee panostaa T&K-toimintaan kilpailukyvyn parantamiseksi. Tukea tulisi antaa pilotteihin ja uusien liiketoimintamallien kehittämiseen. FI korosti, että edellisessä neuvoston (9.11) kokouksessa ehdotettuja metallisertifikaatteja kannattaa selvittää edelleen, koska ne edistäisivät EU:n ympäristötavoitteita. Kauppapoliittiset asiat pitää käsitellä asianmukaisessa neuvostoformaatissa. Valtiontukipolitiikassa tulisi noudattaa komission ohjeita.

DK oli ainoa maa, joka suhtautui varovaisesti ehdotettuihin toimiin. DK korosti, että globaalisti on tärkeää varmistaa reilu kilpailu, ja teollisuuden tulee hyödyntää paremmin globaaleja arvoketjuja. Polkumyyntitulleja tulee asettaa siten, ettei terästä käyttävän teollisuuden etuja vahingoiteta.

Päästökauppajärjestelmän (ETS) osalta useat maat toivoivat, että hiilivuodon mahdollisuus otetaan huomioon ilmaisia oikeuksia jaettaessa. ETS uudistuksessa on tärkeää löytää tasapaino ympäristötavoitteiden ja teollisuuden kilpailukyvyn välillä. Esimerkiksi DE korosti, että päästökauppa tärkeää mukauttaa teollisuuden kilpailukykyyn.

KOM korosti, että he tekevät parhaansa tutkimusten nopeuttamiseksi, mutta tukea toivotaan myös jäsenvaltioilta. Toimia kaupan suojatoimien modernisoimiseksi jatketaan ja Kiinan markkinatalousmaa-asemasta tehdään huolellinen vaikutusarviointi. KOM keskustelee Kiinan kanssa ylituotannosta 10.3.2016. OECD:n High Level Symposium on Steel järjestetään Brysselissä 19.4–20.4. KOM suunnittelee myös energiaintensiivisen teollisuuden korkean tason työryhmän kokousta ennen kesälomia keskustelemaan ilmastopolitiikan vaikutuksista.

PJ:n yhteenvedossa (kts. liite) todettiin, että tutkimuksia pitäisi nopeuttaa ainakin kahdella kuukaudella siten, että tutkimusten laatu ei kärsi. Lisäksi on tärkeää, että kaikkia mahdollisia kauppapolitiikan keinoja käytetään. Teollisuuden uudistumista tulisi tukea nykyisillä instrumenteilla. Tukea tulisi antaa erityisesti pilotteihin, demonstraatioihin ja uusiin liiketoimintamalleihin. Sääntelyn vaikutuksia esim. ETS ja ilmastopolitiikka tulisi tarkastella teollisuuden kilpailukyvyn näkökulmasta.

7. **Eurooppalainen ohjausjakso: Maakohtaisten ja muiden suositusten täytäntöönpano kasvun ja investointien esteiden poistamiseksi palvelualalla** 6009/16

Kilpailukykyneuvoston lounaalla keskusteltiin lyhyesti eurooppalaisesta ohjausjaksosta ja palveluista. Bienkowska peräänkuulutti talousministereiden sitoutumista ohjausjaksoon. Komissio pyrkii puolestaan aiempaa tasapuolisempiin, perustellumpiin ja kohdennetumpiin maakohtaisiin suosituksiin. Bienkowska mainitsi Ecofinin aikovan keskustella palveluista ja piti vastaavaa keskustelua kilpailukykyneuvostossa perusteltuna.

Ennakkoon pyydetyissä puheenvuoroissa Ranskan, Slovenian ja Espanjan ministerit kertoivat maissaan tehdyistä rakenneuudistuksista. Talousministeri Macron korosti Ranskassa tietoisesti tehtyä asennemuutosta, jossa maakohtaiset suositukset päätettiin ottaa myönteisesti vastaan jonain sellaisena, joka hyödyttää maata itseään. Sekä pyydetyissä puheenvuoroissa että kourallisessa muita puheenvuoroja (mm. CZ, IT, UK) kiiteltiin maakohtaisten suositusten tarpeellisuutta ja tuettiin komissaari Bienkowskan ajatuksia kilpailukykyneuvoston ja talousministereiden roolin vahvistamisesta ohjausjaksossa.

8. **Kilpailukykynäkökohtien valtavirtaistaminen: Kiertotalouspaketti**
   6008/2/16, 14972/15 + ADD

Puheenjohtaja korosti aluksi, että neuvoston päätelmät toimintasuunnitelmasta hyväksytään kesäkuun ympäristöneuvostossa. Kilpailukykyneuvoston mandaattiin kuuluu kilpailukyvyn horisontaalinen seuranta. Kiertotalouspaketista haluttiin keskustella tästä näkökulmasta. PJ pyysi, että jäsenmaat kertoisivat kiertotalouspaketin haasteista ja prioriteeteista. Käydystä keskustelusta välitetään kirje ympäristöneuvostolle.

Komissio korosti, että kilpailukykyä ja ympäristötavoitteita ei pitäisi nähdä vastakkaisina tavoitteina. Taustapaperissa tarkoituksena onkin ollut käsitellä niitä rinnakkaisina toisiaan täydentävinä elementteinä. Komissio huomautti, että kiertotalous on paljon muutakin kuin jätteiden kierrätystä tai resurssitehokkuutta. Se voidaan nähdä innovatiivisina tuotteina ja palveluina. Se voi uudistaa myös teollisuutta. Kilpailukyvyn kannalta keskeisimmiksi komissio nosti jätteiden, kierrätyksen ja toissijaisten raaka-aineiden sisämarkkinat, huoltovarmuuden parantamisen esim. arvokkaiden

materiaalien talteen ottaminen ja tiettyjen sektoreiden (kriittiset raaka-aineet, muovit) pullonkaulojen selvittäminen. Komissio painotti, että kaikkien toimijoiden pitää olla sitoutuneita kiertotalouspaketin toteuttamiseen. Pk-yritykset voivat tarvita erityisesti tukea. Kiertotalouspaketissa on monia velvoitteita teollisuudelle. Sen takia välttämätöntä, että siitä keskustellaan myös täällä.

Jäsenmaat kiittivät komissiota aloitteesta. SE painotti, että kiertotalouspaketti on tervetullut aloite. Kestävän kehityksen tavoitteita edistävät myös biopohjaiset polttoaineet (myös FI). Ekosuunnitteludirektiivin osalta SE tuki kriteereiden asettamista resurssitehokkuudelle.

Useat jäsenmaat (mm. ES, SE, UK, HL, BG) korostivat, että jäsenmaiden olosuhteet tulee ottaa huomioon kiertotalouspaketin toteuttamisessa. Yksi malli ei välttämättä toimiva kaikille maille tai sektoreille sopiva. Tasapaino ympäristötavoitteiden ja kilpailukyvyn välillä olisi tärkeä löytää. Monet myös painottivat, että vaikutuksia erityisesti pk-yritysten kilpailukykyyn on tärkeää arvioida myös suhteessa kolmansiin maihin. Uutta sääntelyä olisi syytä välttää ja mahdollisia vapaaehtoisia menettelyjä tulisi arvioida sääntelyn sijaan. Mahdollisesta uudesta sääntelystä on tehtävä vaikutusarvioinnit. Monet jäsenmaat huomauttivat, että yrityksiä voisi kannustaa omaksumaan uusia liiketoimintamalleja myös julkisilla hankinnoilla ja lisäämällä valveutuneisuutta.

FI korosti, että politiikkakoherenssin vahvistaminen suhteessa esim. REACH-asetukseen ja ilmastopolitiikkaan on välttämätöntä. Innovaatiotoiminnan ja kilpailukyvyn tukeminen on keskeistä kiertotalouden toteuttamiseksi ja innovaatiosopimukset ovat mielenkiintoinen ehdotus. Paremman sääntelyn työkaluja tulisi käyttää uutta sääntelyä harkittaessa. Kaskadiperiaatteen määrittelyssä tulisi ottaa huomioon eri jäsenmaiden olosuhteet. Tuotepolitiikassa pitäisi käyttää nykyisiä standardeja esimerkiksi rakentamisessa ja päällekkäisyyksiä tulisi välttää. FI painotti, että biotalous on myös hallitusohjelman kärkihanke, joten EU:n biotalousstrategian uudistamisessa halutaan olla mukana.

DE korosti tavoitteiden olevan hyviä. Raaka-aineiden tehokasta käyttöä tulisi tukea koko arvoketjussa, ja ekosuunnitteluvaatimuksia tulisi tarkastella huolellisesti, teknologianeutraalisti. Vaatimuksista tulisi tehdä myös vaikutusarviointia. Erityisesti toissijaisten raaka-aineiden laatuvaatimuksiin DE suhtautui skeptisesti. DE ihmetteli, miksi resurssitehokkuustavoitetta ja kestävän kehityksen mittareita ei ole mukana toimintasuunnitelmassa, aiempi ehdotus oli tässä parempi.

FR korosti että vain muutaman sektorin valinta prioriteetiksi ei ole riittävää. Yhteys kriittisten raaka-aineiden todellisen niukkuuden ja sivutuotteiden lähteinä pitäisi olla konkreettisempi huoltovarmuuden näkökulmasta. Työnnön lisäksi tarvitaan enemmän vetoapua.

UK korosti resurssien älykästä (smart) käyttöä, vapaaehtoisia yrityslähtöisiä menettelyjä ja rahoituksen uudistamista. Myös tietoa kriittisistä materiaaleista on kerättävä ja käytettävä paremmin. Haasteina mainittiin myös monen jäsenmaan huoli lisäbyrokratiasta, lisätaakasta. UK korosti, että sisämarkkinoilla taakkaa on vältettävä kaikin keinoin, ja jätepaketin osalta tulee optimoida paitsi hyödyt myös kustannusten hallinta. Teollisia symbiooseja on edistettävä.

Puheenjohtaja ilmoitti lopuksi, että käydystä keskustelusta tiedotetaan ympäristöneuvostoa. Ympäristöneuvostolle välitetään, että kiertotalouden taloudellinen potentiaali on tärkeää huomioida toimintasuunnitelmassa. Toiseksi julkisissa hankinnoissa voitaisiin paremmin hyödyntää kierrätys raaka-aineita ja kolmanneksi kiertotalouspaketin pitäisi edistää yritysten kilpailukykyä. Neljänneksi pk-yritysten ja jäsenmaiden olosuhteet tulisi ottaa huomioon eikä kiertotalouden pitäisi lisätä sääntelytaakkaa.

Muut asiat

9. a) Käsiteltävänä oleva säädösehdotus:
(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi verkkosisältöpalvelujen rajatylittävän siirrettävyyden varmistamisesta sisämarkkinoilla **(ensimmäinen käsittely)**
  Toimielinten välinen asia: 2015/0284 (COD)
  – Komission tiedotusasia

Neuvosto otti tiedoksi komission antaman informaation.

Komissio (komissaari Öttinger) esitteli siirrettävyysasetusehdotuksen pääpiirteet. Komission mukaan on selvää, että digitaalisen sisällön siirrettävyyden näkökulmasta markkinat eivät toimi riittävällä tavalla.

Ehdotus on keskeinen digitaalisten sisämarkkinoiden loppuunsaattamisen kannalta. Samalla ehdotus on osa EU:n tekijänoikeussääntelyn modernisaatiota, jota koskevia jatkoehdotuksia komissio tulee antamaan vuoden 2016 kuluessa. Siirrettävyysasetusehdotus on myös osa kokonaisuutta, joka on lähtenyt liikkeelle verkkovierailumaksujen poistamisesta ja tulee jatkumaan perusteettomiin maarajoituksiin (geoblokkaus) liittyvin ehdotuksen.

Komissio haluaa kiinnittää ministerien huomiota siirrettävyysasetusehdotukseen jo näin neuvotteluiden alkuvaiheessa. Komissio katsoo, että ehdotuksen käsittelyssä olisi edettävä kolmikantaneuvotteluvaiheeseen (trilogit) kesään mennessä.

Jäsenvaltioista IT, UK ja FR käyttivät komission ehdotuksen yleisiä tavoitteita tukevat lyhyet puheenvuorot. Yhtäältä korotettiin tarvetta hyväksyä ehdotus nopeasti mutta toisaalta katsottiin, että asetusehdotuksen yksityiskohtia on täsmennettävä huolellisesti.

b) Uudistetut puitteet henkilötietojen transatlanttisia siirtoja varten / EU:n ja Yhdysvaltojen Privacy Shield -sopimus
– Saksan valtuuskunnan pyytämä komission tilannetiedotus

Neuvosto otti tiedoksi komission antaman informaation.

Komissio (komissaari Öttinger) esitteli asian vaikka työjaollisesti asia kuulu oikeuskomissaari Jourovalle. Komissio totesi olosuhteissa tapahtuneet muutokset (mm. pilvipalveluiden yleistyminen) sekä viittasi tuomioistuinkäytäntöön tietosuojan alalla. Nämä asiat on komission mukaan kyetty huomioimaan saavutetussa neuvottelutuloksessa. Komission mukaan saavutettu neuvottelutulos noudattaa myös EU-lainsäädännön ratiota. Komissio mainitsi myös sopimuksen toteutumisen vuotuisen seurannan (monitoring) sekä riippumattoman asiamiehen (ombudsman). Komissio ilmoitti, että 10.3. pidettävässä oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa annetaan asiasta selostus.

Jäsenvaltioista DE, CZ ja FR käyttivät lyhyet puheenvuorot. Yhtäältä oltiin kiinnostuneita tietämään lisää yksityiskohdista ja korostettiin, että myös yritykset tarvitsevat näitä tietoja. Samalla tiedusteltiin komissiolta siitä, miten asian muodollinen käsittely jatkuu sekä korostettiin korkeatasoisen tietosuojan välttämättömyyttä. Komission mukaan Euroopan parlamentin muodollista hyväksymistä ei tarvita**.**

c) Patentit ja kasvinjalostajien oikeudet
– Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajan tiedotuksen.

Puheenjohtaja selosti taustalla olevaa maatalous- ja kalastusneuvoston (AGRIFISH) pyyntöä (9.11.2015) huomioida myös kilpailukykyministerien neuvostossa patenttien ja kasvinjalostajaoikeuksien välinen suhde, erityisesti Euroopan patenttiviraston vuonna 2015 tekemien päätösten valossa. Myös Euroopan parlamentti on reagoinut uuteen tilanteeseen hyväksymällä päätöslauselman joulukuussa 2015. Puheenjohtaja järjestää yhdessä komission kanssa 18.5.2016 symposiumin, jossa on tarkoitus käydä keskustelua ajankohtaisesta tilanteesta.

Komissio (komissaari Bienkowska) on selvillä asian poliittisesta kiinnostavuudesta ja liittymäpinnasta biotekniikan keksintöjen oikeudellisesta suojasta annettuun direktiiviin. Komissio katsoi, että syntynyttä epäselvyyttä on lähestyttävä käytännönläheisesti. Komissio ei aio avata mainittua direktiiviä.

Jäsenvaltioista PT, RO ja AT käyttivät lyhyet puheenvuorot. Korostettiin kasvinjalostajaoikeuden erityispiirteitä, joiden säilyttämistä pidettiin tärkeänä. Tilanteen huolellinen arviointi on keskeistä.

d) Yhtenäinen patentti ja yhdistetty patenttituomioistuin
– Puheenjohtajavaltion tilannekatsaus

Neuvosto otti tiedoksi komission antaman tilannekatsauksen.

Komissio (komissaari Bienkowska) totesi useamman vuosikymmenen kestäneen hankeen olevan erityisen merkityksellinen pk-yrityksille. Komissio kiitti yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen ratifioineita jäsenvaltioita (ml. FI). Komissio kehottaa jäsenvaltioita, erityisesti Saksaa ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa, ratifioimaan sopimuksen pian. Komissio luottaa, että on olemassa poliittista tahtoa saada riittävä määrä ratifiointeja vuoden 2016 aikana, jotta tämä merkityksellinen uudistus tulisi päätökseen.

Asiakohdassa ei käytetty puheenvuoroja.

Suomen edustajat
sls Huusko-Lamponen virkamiesvaltuuskuntineen

Asiakirjat

Asiakirjat asiakohdittain.

Liitteet Presidency Conclusions on Steel

Viite

Asiasanat	kauppapolitiikka, kiertotalous, kilpailukyky, kilpailukykyneuvosto, palvelut, sisämarkkinat, teräs, patentit, pk-yritykset
Hoitaa	**TEM, UM, YM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TRAFI, TULLI, VM, VNK, VTV